

40 ՓԱՐԱ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԶՈՐԱԶՅԵՐՆ

ՓԱՐԱ 40

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեհար-
քի եւ Շաբաթ օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դրոս արծաթ : — Վեցամսեայն 50. — Դաւանաց համար 115 դրոս.
Վեցամսեայ. 60. — Ծանուցման տողը 5 դրշ.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսոնաէր եւ Տեօրէն Անտոն Սափաեան,
Ալանա Համամ, Քիւնիէկ Երթոյ խան Երկրորդ յարկ Թիւ 9 :
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր :

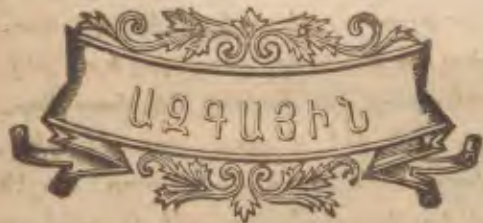
ԹԻՒ 148 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՅՈՒՆԻՍ 1 ՉՈՐԵՔԵԱԲԹԻ

ԻԽԹԱՐ

Միւլէզլիմիզ տէկիմիզ օլտուղուն-
տան թապիի եէնի կէլէն պիր աղ ա-
նա՛մ օլուպ, ապօ՛նէլէրմիզտէն հէր
քիմիլն զաղէթասը պրազըլմամը իսէ
մաթպաամըզա պիլտիրմէլէրինի բէճա
խտէրիզ :

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 28րդ. ՏԱՐԵԴԱՐԶ

Ինչպէս ծանուցուած էր աղէն կի-
րակի օր տեղի ունեցաւ Ազգ. Սահմա-
նադրութեան 28րդ Տարեգարծն խիստ
չքեղ ու փառաւոր կերպով :

Դրեթէ 40 հազարէ աւելի ազգա-
յինք ներկայ էին սոյն հանդիսին, որք
200 ոսկիէ աւելի հատոյթ մը թողին
Ազգ. Հիւանդանոցին :

Ժամը եին չքեղապէս դարգարուած
պարտիզին մէջ առաջին սեղանն տըր-
ուեցաւ նախագահութեամբ Ամեն. Ս.
Պատրիարք Հօր, որուն սեղանակցած
էին 300ի չափ ազգայինք, Ուսումնա-
բանի աշակերտք, անկեղանոցի ծերու-
նիք եւ որբուհիք :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն սեղա-
նին վրա շրջապատեալ էր եկեղեցա-
կան դասէն եւ առաջին բաժակն ա-
ռաջարկեց Օգոստոսիառ Սուլթան Հա-
միտ Կայսեր եւ իւր լուսամտ նախա-
րարաց, որուն ցնծութեամբ ծափա-
հարեց ժողովուրդն «Ենցէ մեր Սուլ-
թանն» աղաղակելով : Ուրիշ այլ եւ այլ
բաժակներ ալ առաջարկուեցան Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հօր, Սահմանադրու-
թեան հիմնադրաց, Հիւանդանոցի հո-
գարարձութեան անդամոց եւ այլ ազ-
գային բարերարաց կենաց, որք նոյն-
պէս ծափահարութեամբ ընդունուե-
ցան :

Ժամը 6 ու կէսին Ամեն. Ս. Պատ-
րիարք Հայրն եկեղեցական դասուն ա-
ռաջնորդութեամբ փոխադրուեցաւ Հի-
ւանդանոցի դիմացը պատրաստուած
գրաստիային, ուր ժողովուրդն խոնը-
ւած էր :

Դեր. Դարեգին Եպիսկ. Սրուանձ-
տեանց ընտիր բանախօսութիւն մ'ը-
րաւ բացատրելով հանդիսին նպատա-
կը եւ Սահմանադրութեան բուն ոգին :

Յետոյ պաշտօնական ձեւակերպու-
թիւնք եւ արարողութիւնք կատարուե-
լով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն օրհ-
նեց բոլոր հանդիսականներն եւ իւր
հետևորդաց հետ մեկնեցաւ հանդի-
սավայրէն :

Զմուռնանք յիշել թէ այս տարի ալ
ուրիշ տարիներու նման, Կարգադիր
մասնախումբն ջանք չէր խնայած բնաւ
հանդիսին արտաքին փառաւորութեան
ամեն նախահոգ միջոցներն ձեռք առ-
նելու համար, բայց կը ցաւինք ըսել
որ ինչպէս ամեն տարի այս տարի եւս
մոռցուած էր Սեղանի պարտիզին եւ
Զբօսավայրի դուռերուն առջև ժողո-
վրդեան խոնելուն եւ հոն բազմատե-
սակ անկարգութիւններ ի գործ դնե-
լուն, դէթ կարելի եղածին չափ ա-
ռաջքն առնուլ, որ այնքան անհնար
չերեիր մեզ համար :

Ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր
Դեր. Փոխ. Հօր հրաւիրած Համագու-
մար ժողովն երկու շաբթի օր գումարե-
ցաւ Պատրիարքարանի մէջ, Կրօն. Ժո-
ղովոյ ընտրութիւն կատարելու համար,
որու նախագահած է Ամեն. Խրիմեան
Սրբազան :

Նախ եւ առաջ ժողովը իւր դիւա-
նը կազմելով Դեր. Խորէն արքեպիսկո-
պոս Նար պէյ Ատենապետ ընտրեցաւ
եւ Արթ. Տաճատ վարդապետ Ոսկան-
եան Ատենադպիր :

Յետոյ ժողովն գաղտնի քուէար-
կութեամբ ձեռնարկեց եռապատիկ
ցանկի մը պատրաստութեան որ 36

քուէարկուներու արդիւնք մը յառաջ
բերաւ և որ Դիւանին կողմէ յատուկ
տեղեկագրով մատուցուեցաւ Ամեն.
Ս. Պատրիարք հօր որ պիտի հաղորդէ
Մայր Դիւանին. Ազգ. Ժողովոյ յառա-
կայ նստին Կրօն. Ժողովոյ ընտրութիւ-
նը կատարելու համար :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն Պայ-
րամի առաջին օրն Կայս. Պալատ եր-
թալով՝ երկրորդ սենեկապետ Հաճի
Ալի պէյի միջոցաւ իւր շնորհաւորու-
թիւններ մատուց :

Նոյնպէս շնորհաւորական այցելու-
թիւններ տուաւ Սրբունեաց հրամա-
նատար Վսեմ. Օսման փաշայի, Կայս.
առաջին քարտուղար Վսեմ. Սիւրէյա
փաշայի, Բարձր. Մեծ Եպարքոսին և
դատական ու կրօնական գործոց նա-
խարար Վսեմ. Ճէվանթ փաշային :

Նոյն օրն Կաթողիկ ազգայնոց Պա-
տրիարք-կաթողիկոս Գերբըշանիկ սըր-
բազանն ալ ընկերակցութեամբ Արհիա-
պատիւ Ֆէրահեան Յովսէփ արքեպիս-
կոպոսի, երկուշաբթի օր Կայս. պալատ
գնաց և Պայրամի առթիւ իւր շնորհա-
ւորութիւններն մատուց :

Ծաղկի թերթին երեսները շաբաթ-
օր տպարանական անուշադրութեամբ
սխալ տպագրուած ըլլալուն, հարկա-
դրուեցանք կրկին անգամ տպագրել
զայն :

Հետեւեալ նամակին հրատարու-
թիւնը խնդրուած է մեղմէ :

. . . Խմբագիր :

Հրապարակաւ իմ խորին շնորհա-
կալութիւնս կը յայտնեմ առ մեծ. տօք-
թէօր Օննիկ էֆէնտի Յ. Կ. Դաբամա-
ճեան, որ իւր արհեստին հմուտութեամբ
կարողացաւ քանի տարիներէ ի վեր զիս
յանհունս տառապեցնող մորթային հի-
ւանդութենէ՞ դարմանել բոլորովին,
ամենակարճ ժամանակի մէջ :

Խնդրելով որ սոյն շնորհակալու-
թեան գիրս հրատարակէք ձեր մօտա-
կայ թերթերէ միոյն միջոցաւ կը ֆնամ
միշտ բարեացակամ թէ աղնիւ Տօքթօ-
րին թէ ձեր . . .

Տէկն Սադիկ Յալալեան

1888 մայիս 23 Կէտիկ բաշա :

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

ՕԴՏԱԿԱՐԸ ԻՒՐ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՄԷՋ ՊԱ-
ՀԵԼԸ ՀՄՏՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵՐԱԳՈՅՆ Է :

Հարցուր առաջին դիմացդ եշնողին
« Ինչ է օգտակարը և « Ինչ է վնասակարը : Ապա-
հով եղիր որ ով որ ալ լինի սա, ուս-
եալ կամ անուս, մեծ ու փոքր, այր
թէ կին, հարուստ և աղքատ, բնա-
կան օրինաց իբր քաջահմուտ ունի,
պիտի սկսի օգտակարին և ֆնասա-
կարին վրայ այնպէս իմն յանդգնօրէն
ճառել, որպէս թէ Եւրոպիոյ գիտնա-
կան կաճառաց միոյն հիմնագիրը և
կամ նախագահը եղած ըլլար, այսու
հանդերձ քանիներ այսպէս յանձնա-
պատան մեծաբանած ատենին, պի-
տանային և անպետին վրայ դոյզն
դադափար մ'անգամ չունենալին,
և եթէ ունին ալ, ի հիմանց սխալ ըլ-
լալը անգիտաբար փորձերով ցոյց կը
տան :

Մեր այս նախաբանը ընթերցողը
մի գուցէ չարամտութիւն մը նշմարէ
այս տողերուն մէջ. մենք 'ի ստորեւ
օրինակներով ցոյց պիտի տանք թէ
առաւել ժողովրդեան ամեն դասա-
կարգերու օգտակար ըլլալու դիմումը
ենք դրած. արդարեւ, ամեն ոք գիտէ
թէ մարդ ապրելու համար ուտելու և
կերածը մարսելու անհրաժեշտ պէտք
մ'ունի, ըսել է լաւ մարտողութիւնը լաւ
ապրելու անհրաժեշտ պայմաններէն
մին է, և որովհետեւ դժուարամար-
սութիւնը լուելեայն չանցնիր, և այլ
ցաւեր և անհանգստութիւն յառաջ կը
բերէ, հետեւաբար մեծ հմուտութեան
չկարօտիր մարդ իւր կերածը հեշտիւ
կամ դժուարաւ մարսելը գիտնալու
համար : Բայց թէ ինչ են լաւ մարսու-
ղութեան անմիջական պայմանները.
ահա այս կէտն է զոր գիտնալ կար-
ծողները, շատ և խիստ շատ անգամ
կ'անգիտանան : Այնպէս ապացու-
ցանք :

Ենթադրեցէք, ընթերցող, որ յետ
երկուշաբթի ընթերցաց այցելութեան
դացած էք ձեր դրացւոյն, և թէ անդ-
փոքր ինչ ստամոքսնիդ ցաւիլ կ'սկսի,
դոյներնիդ փոքր ինչ կը նեղէ, միով բա-
նիւ ընթերիքնիդ դժուարաւ մարսել-
նիդ կը յայտնուի, նոյն հետայն տան
տէրերն, այր և կին, մեծ և փոքր,
և անոնցմէ քաջալերեալ ձերայինք ալ

ի միասին « Գաւաթ մը քօնեաք բերէք
շուտ, գաւաթ մը քօնեաք » կսկսին ա-
ղաղակել, և նոյն պահուն կսկսին քօն-
եաքի սքանչելի յատկութեանց վրայ ճա-
ռախօսութիւնք և դովաբանութիւնք :
Թողունք մենք այդ գիտնոց իրենց
բարբաճանքները շարունակել, և մենք
ևս մեր խօսակցութիւնը շարունակենք :

« Այո », անմարտողութիւն, և իւր
միակ դարմանը քօնեաք :

Այս է ներկայիս նորաձեւութիւնը,
և իբր այս տուն չկայ ուր այսօր մի քա-
նի շիշ քօնեաք չգտնուի, մարդ չկայ
որ քօնեաքը ճաշակած չըլլայ. չկայ
մէկը որ քօնեաքի շիշը ձեռքը առած
պահուն, և կամ թէ շիշը բացուած
միջոցին հոտոտած ատեն, առ առա-
ւելն կաթիլ մը ըմպած վայրկեանին սորա
լաւ կամ վատ տեսակէն ըլլալուն վրայ
պատգամներ չորոտայ. բայց ճշմարիտն
ասելով քանիներ կան որ ամենաշնչին
տեղեկութիւն մ'անգամ չունին այս
մասին, զայս կապացուցանեն արդարեւ
սոսկալի քանակութեամբ գործածուած
այն թունաւորիչ քօնեաքները, որոց
շիշը հրեայք փողոցները կողովե-
րու մէջ բարձած 5 ական դահեկա-
նի կը պաճառեն, իսկ անտուկը մաք-
րատան աճողիկն առ առաւելն 30-
36 դահեկանի. եւ որովհետեւ լաւ
մարտողութեան միակ պայմանը քօն-
եաքն ըլլալու սխալ կարծիք մը տա-
րածուած է այսօր ժողովրդեան մէջ,
հետեւաբար լաւ մարտող թէ վատ մար-
տող, մեծ թէ փոքր, այր թէ կին,
սովորութիւն ըրած են այսօր ճաշէն
անմիջապէս վերջը գաւաթ մը քօնեաք
խմել, ո՞ր գիտէ թէ նորաձեւայն պիպէ-
ռօնով տուած կաթերնուն մէջ ալ քիչմը
քօնեաք չեն խառներ նորեւուկ մայ-
րերը իրենց նորեւուկ ամուսնոց խոր-
հուրդին անսալով : Ահա այսպէս ամեն
ոք ժամանակիս մի նորաձեւութեան հե-
տեւելով՝ իրենց պատուական ստամոք-
սը կաւերեն այս ստորին կարգի քօն-
եաքներով, որք քիմիապէս ստորին
բաղադրութիւն ունեցող ալքօհօլէ շի-
նուած ըլլալուն ո՞չ միայն օգտակար
չեն, այլ և ֆնասակար, աւերիչ եւ
խանգարիչ :

Այս տողերէ՞ ընթերցողներէ ոմանք
պիտի ենթադրեն թէ մենք քօնեաքին
վատ տեսակին հակառակորդ, և լաւ
տեսակը գործածելու կողմն ենք. քաւ

լիցի, մենք սկզբամբ ոգելից ըմպելեաց թշնամի ենք. մենք այնպէս կը հաւատամք և կարող իսկ ապացուցանել որ քօնեաքին աղէկ տեսակը միայն իբր դեղ պէտք է գործածել, և այն ալ բժշկին հրամանաւ, հետեւաբար առողջ ստամոքս մը ամենեւին այս տեսակ օժանդակի մը պէտք չունի իւր պաշտօնն անթերի կատարելու համար. առողջ թէ հիւանդ, ստամոքս մը հաւասարապէս կը վնասի ոգելից ըմպելեաց ամեն տեսակի գործածութենէն, վատ են բնականաբար առաւել քան թէ լաւ, և որովհետեւ մինչև իսկ ամենաընտիր քօնեաքն անգամ դժուարամարս կերակուր մը մարսելու համար ստամոքսին արուեստական գործունէութիւն մը ներշնչելով, այլապէս խօսինք, չափէն աւելի աշխատցնելով և յոգնեցնելով է որ իւր նպատակին կը հասնի, հետեւաբար ուրիշ արդիւնք մը չարտադրեր այլ ինչ որ կը պատահի այն ամեն գործարանաց՝ որոնցմէ առհասարակ թիւնը իրենց կարողութեան սահմանէն դուրս աշխատութիւն կը պահանջեն: Ահա այսպէս վնասակարեկ ստամոքս մը՝ չարաչար գործածուելով՝ անմարսողութեան կը դատապարտի և աստիճան իջնալով կը հասնի այն վիճակին որոյ ամենաճարտար բժշկութիւնն իսկ չզօրեր շատ անգամ դարման մը տանելու:

Այժմ կը հարցնեմք մեր պատուարժան ընթերցողաց, այս վիճակը միթէ օգտակար իւր սահմանէն դուրս գործածելէն յառաջ չեկաւ, և քանի որ ընթերցողքս անդէտ էին սորա, էր չգիմեցին հմուտ անձանց և չուղեցին օգտուիլ անոնց օգտակար և բարի խորատներէն:

Այս կարգէն է նաև ճաշէն առաջ օղի և ճաշի ժամանակ գինի գործածելու սովորութիւնը: Ժողովրդեան հաւատքն այս է թէ օղին մեծաւ ախորժանօք ճաշել կը տայ, ուստի ով որ լաւ ճաշել կուզէ, պէտք է անպատճառ օղի խմէ. ահ, եթէ այս այսպէս սլշլար, միթէ Պօլսոյ թաղերը գինեւորաններով կը լեցուէին. եթէ օղի և ախորժակ հոմանիշ չլինէին, գինեւորանք մարդկանց ստուար բաղմութեամբ մինչև կէս գիշերներ, հապառակ ոստիկանութեան արգելքներուն, հակառակ գինեւորանց աղաչանաց

լի կըլլային, այս սովորութեան կոյր դերեաց քանինքն թողունք ախորժանօք, այլ մինչև իսկ առանց ախորժանաց ընթերցու կարող կըլլան. արդարև օղին սակաւապետ կամ ծոյլ ստամոքսները փոքր ինչ կը մտրակէ, բայց իրաց առեալ այն ամեն այլ միջոցները որ օղին այդ ծառայութիւնը առանց օղին պատճառած և պատճառելիք վնասուց կարող են մատուցանել:

(Շարունակելէ)

ԸՌԸՆՏԻԿ ՏՈՒՏՈՒ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ

(Նախորդ խօսքէն)

— Էօտիւնն առնողն ալ կայ տըւողն կայ:

— Ծօ Համբիկ, աճապա խուռուչին քսան բարայ ֆայիզով մեզի ալ էօտիւնն կուտան կըսես, վաղը մէկալօր տանը առջնները կը փլին, սա քերէմիսին ախտարմա մը ընել տանք:

— Ինչ կըսես մարիկ, ան տեղը պանդա չէ քի էօտիւնն բարա տան, ես քեզի սահմանադրութեան ինչ ըլլալը հասկցնել կուզեմ դուն խելքդ փարային կը տանիս:

— Ինչ ընեմ ա՛յ օղու «Ձըգ չըգ էտէն նայա տըր, իշ պիթիւրէն ագճա տըր» կըսէր լուսահոգի մամիկը:

— Հասկցայ դուն կէսէ ջուրը հաւանը դենս ծեծես պիտի, սա սէթրիս իլէն ֆէսս թէմզցնեմ տէ՛ գործիս երթամքի վաղն առտու ճամբայ իյնանք:

— Ես ալ պիտի դամ:

— Ձըսե՛ս կէսէ իշիմիկ վար:

— Նէ՛ իշին օլաճաք քի, ամեն մարդ գիրկին յօճուիւր պիլէ կը տանի անանկ տեղեր. տարին հեղ մը աս վախընթերս քիւմէ քիւմէ ֆրկիչ կերթան նէ հէլպէթտէ տեսնուելիք բան մը կայ, սըտեղ երկու օրուան էօմը ունիմ պարէ աշկա բաց չերթամ:

Ընտիկ տուտուին այս հաստատական խօսքին վրայ պարոն Համբիկ ուրջեց զայն ալ ի միասին առնել, եւ ֆէսն ու սէթրին մաքրելէն ետքը տունէն մեկնեցաւ:

Հետեւալ առաւօտ կանուխ Գում. դարույի կայարանը թռնին սպառող բաղմութեան մէջ կերեւար Ընտիկ տուտուն, բայց չոգեկառաց հանդիպումն և մեկնումը այնքան շուտ տե-

ղի կունենար՝ որ Ընտիկ տուտուն չէր կրնար չոգեկառք մտնել:

— Ասոր ալ չի կրցանք նստիլ, ես քուրուկ պալքիսի պէս ներս կը նետուին կոր, սա պառխանան նայէ տէյօր էրէրամ ըսեսնէ կուռնէ կը քալէ կո, դիտես քի քելլէ կը տանին կոր, հէմ ես քեզի բան մը քսեմ՝ ծօ տղայ աս չի մէնտուռայով չի պիտի կրնամ պէճէրել եկո քեզի հետ քալելով երթանք:

— Էյ թամամ, քու ոսքովդ մինչև իրիկուն կը հասնինք:

— Ինչու ծօ, չի հանեցար, ան նման, պանքան կացած օրերնիս մէկ սօլուխէն վօյվօտային եօխուչը ելլալս մոռցար:

— Բեղի բան մը քսեմ մարիկ, եկու թիզանու ընկերութեան պափորով երթանք, պիլէթը իշտէ կը ծախեն կոր:

— Նիղալը ընկերութիւնը ինչ է:

— Նիղալը չեմ ըսեր կոր, թիզանու, չալլըլը վարօռ մը բռներ են տէ հիմայ ալ հոս պիտի հանդպի:

— Էյ նայէ կտոր մը ատոր խելքս պառկեցաւ:

— Բալէ իսկէլէն իջնանք, վարօռը եկաւ:

— Ծօ աս ինչ սակէր է օլթսի աշխարք օտքի է ելեր, չելլայ իսկէլէն պալթմըլ ըլլայ:

— Տահա կայնէ նայինք, ինչ տեսար քի:

— Աս թէվսի թէվսի ճիյէր թավասները ո՛ւր կը տանին կոր:

— Ամենն ալ ֆրկիչ պիտի երթան:

— Տէր ողորմաւ. ատ ալ հէտիյէ ըլլալու բան է:

— Հէտիյէ չէ, ժողովրդին ծախելու համար է:

— Ես հապա անտեղ մեծ մասաներ խուրուլիչ պիտի ըլլայ ըսիրնէ:

— Մասաները մէճիտիյէն տուողը կրնայ նստիլ, դուրսը կեցողը իշթէ աս ճիյէր թավասները կուտեն:

— Վախնամ մենք ալ ատ ճիյէրէն պիտի ուտենք:

— Էյ ինչ կըլլայ:

— Հիշ ինչ պիտի ըլլայ, թօղովթօրախով ծածկուած ատիկայ ուտողին միտէն չէօրիւկ կը դառնայ, ես լօխմա մը հաց կը թաթխեմ խազվէիս:

— Դուն անանկ ըրէ հայտէ նայինք իշթէ վարօռը եկաւ, հէմէն մէջը նետուինք:

—Մօ աս ի՞նչ սաղեր են . բաֆօրին մէջը պախճէի պէս տօնաթմիշ են ըրեր . ամա աստար ասկէրը ո՛ւր պիտի կրնայ պարտկել . էս հիշ ումմիշ չեմ ըներ :

—Աս քու տեսածներէդ շատը խուրու խալապալըն են . շատերը մեղի կէօնտէրիի համար եկած են :

—Վո՛ւյ մեղքիս , դայէր վերուսաղէմ կերթամ կոր , հէ՛մ քեզի պան մը ըսե՛մ , ես աստար ինսանին մէջը օտ . կի տակ պիտի երթամ , էս վազ ան . ցայ . կիտես քի պաֆօն չեն տեսեր տէ իրար հրելով ծովը պիտի թափին , ե . կու սա պօստանին ճամբան ծառք առնենք տէ՛ թըռքս մըռքս երթանք :

—Դուն կրնաս քալել :

—Կը քալեմ ետըրում , կը քալեմ , չըմէնտուրային ու պաֆօրին մէջ խըղ . դու երևս իսէ՛ տստար մարդ . կերթայ կոր մենք ալ հետերնին կերթանք :

Այս որոշումէն ետք Բանտիկ տու . տուն ալ սլարոն Համբիկին հետ ցա . մաքի ճամբան ձեռք առին , և ժամը չորսին հասան Հիւանդանոցի պարտի . զհն դուռը , ուր խոնուած բաղմու . թեան մէջ Բանտիկ տուտուն՝ իր տը . դան կորսնցուց , և սկսաւ հոս հոն դառ . նալով —Մօ՛ Համբիկ , ծօ՛ Համբիկ , աղա . դակել :

—Իսթուն , ի՞նչ կը պոռաս կոր :

—Տղաս Համբարձումը կուղեմ , ա . րևուդ համար մէյմը պոռա :

—Համբարձում :

—Համբարձումը եկող հինգշաբթի է , այս կիրակի Սահմանդրութեան տօնն է :

—Վայ կլխուդ , ես Համբարձումս կը փնտռեմ . անոնք ինծի վըժակին հինգշաբթին թարիֆ կու տան :

—Մարիկ հիմա դուն ալ տղադ փնտռելու ելար , ասանկ խալապալը . խին մէջ ի՞նչ բան ունիս , չտեսնես որ հալխը պիլէթը ձեռքը չկրնար կոր հաց ուտելու համար ներս մանալ :

—Մօ ետըրում , խալապալընին տալդան իս հոս բերաւ ձգեց , կիտնայի նէ՛ մեղայաստուծոյ քի տեղէս երե . քայի :

—Եղարք , ճամբայ բացէք , սե . դանի տսմօակ առեր եմ ներս պիտի մտնեմ :

—Է՛հ , դուն ատ խելքովդ փնայիր . աս մարդերէ շինուած պատէն կրնաս նէ անցիր :

—Դա ճանրմ , մի հրմտէք , հիմա իշտար ծան ունիմ նէ եանկըն վար պի . տի պոռամ հա՛ :

—Էսա տեղ տիւ ի՞շ կանիս խա . թիւն :

—Աման դուն ալ , խախաթի մը . նայի տէ դուրս չելլայի , աճապա սա խալապալընին ոտդ սէլիմ պիտի կըր . նամ դուրս ելլալ :

Ձերկարենք , Բանտիկ տուտու շատ դժուարաւ ելաւ այս ժխորէն և յու . նաց հիւանդանոցի պատին քով դնաց նստաւ ինքնիրեն ըոելով «օ՛ֆ , դիտես քի բաղնիքէն ելայ . վուճուտս խուր . տուխալ ըրին , Համբիկս դար տէ տուն իյնայի . թէվէքէլի չեն ըսեր եա , մեր ամեն կործը ասանկ ըռէկօլասըդ է . աս տեղ ժողովներին մուհապէթի նշան է եղեր , վա՛յ կիտի մուհապէթ վայ , վը . րադ կը կոխկրտեն կանցին , կը հրեն կը հրմշտկեն մուհապէթ է կըսէն :

Բանտիկ տուտուն այս և ասոր նման ինքնիրեն խօսելով ժամը ծին տտենները տղան դուռ և աման օրդ . տի իս տուն ձգէ՛ ըսաւ և վերադար . ձաւ :

Կըսեն թէ այն օրէն ի վեր խեղճ կինը տկարացած է :

ԱԶԳԱՀԱՄԱՐ

Հռովմէական հայոց միութեան գործն կարգադրուելէ զինի՛ ըստ օրինի կարգը կուգար ընդհանուր քուէարկութեամբ նոր ընտրութիւն կատարել , Այս քը . ւէարկութեան մասնակցողը 21 տա . րին անցած պիտի ըլլային . Դժբաղ . դաբար տեղի ունեցած պառակտմանց և բաժանմանց պատճառաւ արձանա . դրութիւնք խանդաբուած , տետրակ . ներէն ոմանք հոյ ճարակ եղած կամ կորսուած ըլլալուն , որոշուեր էր քէհ . եաներն ու միթարներն ոտք հանել , և Բերայէ սկսեալ մինչև Գումգարու , Սամաթիա և Պօլսոյ ու Վոսթորի հա . մայն շրջակայ թաղորէից մէջ հայ կա . թիկ հասարակութեան աղղահամա . րը պատրաստել : Անմիջապէս քէհեայք և միթարք՝ նուիրակ վարդապետներու պէս , խոշոր տետրակներով բեռնաւոր . եալ փողոցները կ'իյնան :

Անցեալ երկուշաբթի առաւօտ պա . տահմամբ Բանկալթիի փողոցէն անցած

ատեննիս՝ հայ , յայն , գաղղիացի ըն . տանիքներ միատեղ լնակող տան մը դուռը բաց՝ և գաւիթին մէջ քէհեամը տեսանք , որ տիկններէ շրջապատեալ էր :

—Պու էվտէ քա՛չ քիշի վարսընդ (Յոյն տիկին մը) —Եաթի՛ :

Միթարը (գրեւով) ,

—Եաթի՛ պիր , պապասընն ատը նէ՛ տիր , քա՛չ եաչընտա տըր :

—Գօգօնա Էֆիթիմիդատա՞ն պաչա . տըն , է՛հ , տահա կէնճ տիր , անճագ 25 եաչընտա վար . էօլէ տէյիլմի գօ . գօնա Էֆիթիմ :

—Մա եաթի՛ զրաֆի աֆիթօս :

—Ճանրմ եաթի՛ եաղտըք , իշտէ 25 եաչընտա , պապասընն ատը նէտիր :

—Գօգօնա Էֆիթիմիդա , սօրայօր քի բաթէրանըն ծնօմասը նէ տիր :

—Գօթանթի , մա գալէ նիցին՝ :

—Գօթանթի իմիշ քէհեա . խըրս . լանմա գօգօնա Էֆիթիմ , ալլահալէմ հոգւոց տաղրտաճաքլար տըր տէ իս . միմիդի եաղըեօրլար :

—Ճանրմ պու էրմէնի իսմի տէյիլ տիր :

—Էյ սանա քիմ տէտի քի էրմէնի տիր , Հոռուի հանրմ , սէն կէլ պագա . լըմ ,

—Ի՛նչ կայ քի , վախնամ կէնէ Ան . տերեաոս կաթ մը թափեր տէ քէշֆի կու դան կօր :

—Կէլ պագալըմ , Հոռուի հանրմ , սէն քա՛չ քիշիսին :

—Եէտի :

—Իշինիդաէ եիրմի պիր եաչընք . թէքմիլ էտէն քա՛չ քիշի վար :

—Նիրմի պիրտէն աչաղը օլմա՞դ մը :

—Էօգ , եիրմի պիրլի տրայօրուդ :

—Էօլէ իսէ , ալթը քիշիլիդ . պէն պիր , չըլլալու ի քի . . .

—Չըլլալու տէտիլին քի՛մ օլու . եօր :

—Մեղայ տուն ալ չգիտնայիր , իշ . թէ աղամ :

—Ատը նէ՛ տիր :

—Գէորդ :

—Քա՛չ եաչընտա տըր . 21 թէք . միլ էթմիլմի տիր :

—Տէր ողորմեա , էկէր կերթայ կոր . 21 ըմնցուցեր է , կըսէ :

—Պաչկա քի՛մ վար :

—Իշթէ տուր քի սոյանըմ , կէ . սուրում պիր , պէն իքի , Անտիրեա .

սըմ իւշ, Մաղթիկիմ տէօրթ, իբի
էլթիմ ալթը, Գրիստիկիմ եէտի ա-
մա օ տահա չօճուգ տըր, 21 թէք-
միլ իթմէմիլ տիր, չիւնքի նէմցէ իլէն
Բրուսիանըն գալղասընըն իլքէրինտէ
տօղտու :

Այս միջոցին գաղղիացի տիկինը
մէջ նետուեցաւ .

— Գօման, գօման, գը վուլէ վու-
տիր բուռ լալլման է ալսթրի :

— Պու քիմ տիր :

— Պրանսըղ տըր, օնու տա եազա-
ճաքմըսըն :

— Նօգ, իշինէ կիթսին :

— Եյ ճանըմ հաճի ախպար, սօր-
մագ այըպ օլմասըն ամա՝ սէն պուն-
լարը մի ըստ միջէ նիշին եազը-
եօրսըն, տէֆթէրինէ պագաւան :

— Տէֆթէրտէ եօք քի պագայըմ :

— Մեղայ, Ղալաթիատարի Լու-
սաւորիչ քիլիսէսինտէ գայտըմը վար
մէճիտիլէրիմիզի օնտան վէրիլէր :

— Նէ՞, սիզ էրմէնի մի սինիզ եօգ-
սա :

— Տօղտուղումտան պէրի :

— Գաթօլիկ տէյիլսին :

— Խայր :

— Պէն գաթօլիկէրի եազըեօրըմ :

— Կաճակի կաս մարգ հէմէն քի՝
երկու սահաթ է կայնէր պօշ տեղը իս
պանէս կործէս ըրեր իմթիստակ կընես :

— Պու էվտէ գաթօլիք վա՞ր մըտըր :

— Վարտըր, վէրօնիքա տուտու տըր
չըղըրալըմ մը :

— Զողըրվէրին, չաբուք էտին,
քա՞ջ ֆամիլեա օթուրուր պու էվտէ :

— Ի՜չ ֆամիլեա :

— Աճապա հէր կիտէճէյիմիզ էվ-
լէր տէ պէօլլէմի տիր :

— Այ օղու գապահաթ սէնին տիր
գարուտան իշերի կիրտիղնտէ՝ գա-
թօլիք վա՞ր մը տըր տէյի սօրմալըսըն
չիւնքի պիլիտին քի՝ պու էվլէրին չօ-
ղու բանսիօնէր տիր 3-է ֆամիլեա պիր
իքտէ օթուրուր :

— Զօգ հագլըսըն տուտու, անճաք
անէլէյէ կէլտիք տէ շաչըրտըգ, պու
ազչամ պու թէֆտէր տօլուպ կիտէ-
ճէքտիր :

— Վա՞յ գլխուդ, տահա ծարն ես
ծըրաղ :

— Իշթէ վէրօնիքա տուտու կէլտի :

— Մապահար հայր օլտուն,

— Հօշ կէլմիշին, նէ՞ վար :

— Բա՞ջ քիշիսինիզ :

— Նէ՞յէ սօրուեօն :

— Ճանըմ, բաթրիքհանէ գարար
վէրմիշ քի՝ 21 եաչընտա օլան միլլէթ-
տաչարը եազաճաղըղ :

— ՄէաՅիսուսում զայտըմըղ եօ՞խմը
ամանըն խուլթուխտէ եաղըլըսը եօ՞խմը:
դէչէն զըչըն քէօմիւր տաղըլթըրեալը-
նըղ զուղում քեահիա, պու «էնէ
ան դէթիթէճէխսէն Հօպպիլիլէ պիր աղ
չօխճա դէթիր, զըչըն եարըսընտա քէօ-
միւրկիւկիւ սիւքիւրտիլէր :

— Ճանըմ, սէն նէ՞ սէօլլէեօրսուն
նասը՝ քէօմիւր, նասըլ քէօմիւրլիւկ,
պէնիւմ սանա սօրաճագլարըմա ճէվապ
վէրմէլիսին :

— Տուր պախալըմ հէլէ, սէն հա-
յոս թարաֆընտան դէլիյօն եօխս աղա-
թօլիլէրին :

— Ճանըմ, գաթօլիկէրին թարա-
ֆընտան կէլիեօրըմ, օղուն վար մը,
21 եաչընը թէքմիլ էթմիշմի, ատը նէ-
տիր :

— Կարպիթ պիր, Մէնչէն իքի, պի-
րի 23 պիրի 22, նէյէ՝ սօրուեօն :

— Միլլէթ մէճիսի օլաճախտա՝
պունլար գուրա վէրէճէքլէր :

— Եյ աֆէրիմ աֆէրիմ, վէրմէլի
եա, իսիսի տէ ախըլու տըր, էլլէ
Մէնչէնիմ :

— Փէնչէն քի՞մ օլուեօր :

— Այըպլամա քէհեա, Մէնչէն տէ-
յի վիշէն տէմէք իսթէյօր :

— Մէնչէնիմ չօխ ախըլու տըր,
տըպըլը իրախմէթիք պապասընա չըխ
տը : օ տա ճամտա իշհան աղայըտը :

— Պաչղա էվլաթըն վա՞ր մը :

— Եօխտըր, ամա պունլարըն մէճ-
լիսինտէ պաչղա խիմէր օլաճախտըր :

— Հէֆ պէօլիւքլէր վար :

— Տէմէլս պունտան զայրի իշլէր
մէճիստէ՛մի զօրունէճէխ :

— Էօլլէ եա :

— Տէսէնէ արթըլս իշլիմիլ սըրաեա
ղիրէրսէ՝ զաւարանսըղ ճէննէթ օլա-
ճաղ :

Բա՞ջ համոզուելով որ քէհեան այս
կերպով մինչև իրիկուն հաղիւ պիտի
կարենար երկու կամ երեք ընտանեաց
աղգահամարը ընել՝ գործէ չմտալու հա-
մար պաշտաւորեցանք մեր ճանքան չա-
րունակել, մտովի ըսելով թէ՛ փոխա-
նակ այսպէս ընելու՝ անելի տղէկ կըլ-
լար եթէ լրագրաց միջոցաւ և կամ ե-

կեղեցեաց բանկալները կախուած աղ-
ղարարութիւններով հրաւիրել 21 տա-
րին լրացուցած անձինքը որ վուլթան
իրենց աղգային սոյն պարտը կատա-
րել :

Կարգ :

Թահտագուրուլարընը քիւլլիյէն մահվ
էտէր

ԿԻՃԷ ՍԵՅԱ ԼԱԲԱՍԸ

Սաթըլըր Պահճէ գարըսընտա դէօք-
րիւնին գարչըսընտա 77 Նօմբօ էճ-
գաճը աիւքեանընտա վէ եինէ պիրա-
տէրանը մուճայիլէյհիւմիւն Պէյ օղլու
տօղրու եօլտաքի 168 Նօմբօլու էճ-
ղախանէսինտէ վէ սայիր քեաֆէյի էճ-
ղախանէլէրտէ գուլթուսու 5 զուրուշ :

ՀԱՐԻՔ ՊԵՔՃԻՍԻ

Էվլէլի ազչամ Պէյօղլու հարիքի գու-
հուրինտէ Գումգաբուտա տախի թօ-
աֆ պիր մէնղարէ վուգու պուլմագ-
տա իտի, չէօլլէքի շիմաթի եանղըն
պէքճիլէրի բանաեըլ չալլըճըլարը կի-
պի սէօլլէտիքլէրի անլաչըմաղ պիր
հալէ կէլմիշ իսէլէրտէ Գումգաբու պէք-
ճիսինին լիսանը արթըգ ճիւմլէսինի
թէգատտիմ իթմիշտիր, պէքճի պա-
պանըն նէ լիսան սէօլլէտիկի հէնուղ
պիլինմէմիշ իսէ տէ հէլէ 2ին լիսանը
օլմատըղը 2ին օլունճուլարընտան գա-
վիէն թաստիգ իթմիշիղ տիր : Սան Փը-
րանչիսքօ առալարը իշէրուլէրինտէ Բա-
թուլի թապիր օլունան պիր գապիլէ
վարըմը քի պու պէքճի պապանըն լի-
սանը պիր՝ աղ օնու անտըրըրմըլ, ֆա-
գաթ պիլղճէ պունա չօգլուգ էհէմմիլէթ
վէրլէմէղ, չիւնքիւ մէշհուր սէյեահ
ճօն Թէյթըլ քէնտի եօլճուլուղու թէ-
վարիսինտէ Բաթաչու ճընսը իսթիւ-
նէ պիր մալիւմաթ վէրմէմիշ տիր, չիմ-
տի օգույանլարըմըղ տէյէճէքլէր քի
Ծաղիկ եինէ օֆուրթմաղա պաչատը,
պիղ տսլա միւպալաղա սէօլլէմէեօրուղ
իշթէ պէքճի պապանըն լիսանը թա-
րիֆինի էտէլիմ տէ պագալըմ պիր չէյ
աղնայապիլիլիմիսինիլ :

— Նա՞ն զը՞ն վա՞ ա՞ր . . . հերէ-
թէն թէս տը լա տա՞ ա՞ :

— Կարապետ տղա եանղըն պաղը-
րէօր ամա նէ՞ թարաֆտատըր աճապ :

—Շիմտի պու թարափա կելիրսէ
աղնարըղ, սուս օլուն :

—Եանդըն վա՛ր . . . նէբէրէն մէր-
էսթէ չարմալ տա՛ ա՛ :

—Նէրէտէ իմիշ :

—Աղնաեամամ քի :

—Շու բէնչիրէյի աշ :

—Բէնչիրէյի տէյիլա սօգադ գա-
բըսըն աշամա՛ նափիլէ :

—Տիյնէին :

—Եանդըն վա՛ր . . . չաղասապըն
քանկի ճանտա՛ ա՛ :

—Ո՞ , եալընըղ քասապըն ուճուն-
տա տէյօր :

—Թէյաշ էթմէ տուր սօրալըմ պէք-
ճի պապա եանկըն նէրտէ :

—Սարա քանթին ճուսպուլար :

—Աղնատըմ :

—Նէրտէ իմիշ :

—Իլքին Գանթօնա կիտիպ Ձինճէ
էօրէնմէլիլիմքի ճէվապ վէրէյիմ :

Գօնշուղաւորընլար բէնչէրէտէն բէն-
չէրէյէ :

—Գուզուս Բէրրօն հանըմ եանդը-
նը ուրէ եղեր :

—Գարբելս հասկնալ կնաց համա
տահա չեկաւ :

—Պէքճին կուգակոր նայինք ուր է
եղեր , հեռու ըլլայ աս հովին հէմէն
Աստուած օղորմի :

—Վոյ՝աա կըրակը բէք միշկիւլ պա-
նէ գուրուկ , օխտը անգամ էրէցանք
սա անանկ օր չէօր մը չէօր մը ինչ է
չաղատելով , հէլէ Կէտիկ բաշայի կը-
ակէն էյանքնէ՝ Դքալ մը չունէինք օր
աչէվին խուլլանմը ըլլանք :

—Բա կէցի նայինք իշտէ պէքճին
էկալ :

—Եանդըն վա՛ ա՛ ա՛ր . . . սալախամ
քաստա գալտա՛ :

—Էրկու աչկը խաղա պիլէքի խը-
մեր խըմեր ալագամ վար Բասկալտա
կը պօռայ :

—Մեղայ դունալ բէք խօշէս Բէ-
բրօն հանըմ . ծօ պէքճի եանկըն նէր-
տէ :

—Մարիթան թավաճանտա :

—Վոյ ծունը կըլխուս Մարիճային
թավանին չաթըն բռնկէրէ :

—Բա կէնճը տահա նօր պօյա տը-
րաւ տունը :

—Գալէ քօքօնա Սթալիճա :

—Եանկին վարիմիս մա Թիւրքօէ
պիլմէմըքէ աղնամամիսիմ :

—Անկէլքօնուն տրացինը եօքմու
իշտէ օնուն թավանըն չաթըն թու-
թուշմուշ :

—Գալէ վախ , զավալլի կէնճ դի-
ծասիտա պօս կէղէրիմիս :

Գատընլարը պրաքալըմ քի քէնտի
միւքեալմէրէրինէ տէվամ էթսինլէր .
Եէնի քաբը ահալիսինին միւսթէրիհ
օլմալարը իշին խապէր վէրիլիլ քի
եանդըն Պէկ օղունտա տօղրու եօլտա
Թընկըր զատէլէրին եալընըղ քեալ-
կիր հանէսի սիւհթէրէք օլարաք պաս-
տըրըմըշտըր :

—Ագշամգի եանդըն Պէյօղունտա-
յըմըշ ամա նէ թարափտա օլտուղու-
նու աղնաեամատըղ :

—Պէն հիշ տույմատըմ ամա , օքի
եանդըն Պէյօղունտայըմըշ , մութլագ-
Սիկուրթա մահալլէսի եանմըշ տըր :

Սընավուտքէյ Սգընթը պուրնուն-
տա :

—Պագասնա աթէշճի պիր աթէշ
կէթիր :

—Էթթագսէ՛ : . . պագշի՛ :

—Ալ պագալըմ . . . չէլիպի պի-
ղիմ պաքիշ :

—Տահա շիմտի վէրտիք այ օղուր :

—Օ պաշկա չօճուդ իտի :

—Բէք էյի սէն տէ ալ պագալըմ
Իքի նէֆէս չէքէր չէքմէղ տէֆա
սիկարասը սէօնէր :

—Է՛յ պանա պագ չօճուդ , պու
եինէ սէօնտիւ , կէլ պիր աթէշ կէթիր :

—Նա կէլտի . . . պիղիմ պագշիշի
ունսլթմա :

—Է՛յ աման ուղուն էթտին , տահա
շիմտի ալտընա՛ իշտէ :

—Աֆէնտիքօնայիտուն թամաթիա-
մու քէ պէն ալմատի :

—Պանա պաք օղում , պէնտէն
պագշիշ իսթէյէճէկինէ կիթ բէթի ի-
տարէսինէ սէօլէ քի , սաթտըղը թիւ-
թիւն բաքէթլէրինէ սէքիլ օն զըշ ու-
ֆագըլըգ դօյսուն քի՝ պիղտէ սէօյն-
տիւքճէ եաղըպ տա սիլէ պագշիշ վէ-
իէլիմ :

Պուլուրսունլար էֆէնտիմ , թամաք
պիրլիքտէ իտէլիմ : գայնանանըղ սիլլէ
բէք չօգ սէվէր իմիշ :

—Մէռսի պէնտէնիլ օ իշի չօգ-
տան կէօրտիւմ :

—Ճանըմ չէքինմէ , թէքիֆսիլդճէ
կէլ օթուր շիմտի էօյլէ նաղ սէնէսի
տէյիլ , նիեաղ սէնէիս տիր :

Ալաճագըլընն պիրի ալօգաթընա

—Նէ եաբտըն Օհան էֆէնտի , ի-
լամ էթտի՞ն մի օ իշի :

—Պրագ Ալլահը սէն , պիր եանըշ
լագըտը իլէ տավաեը դայպ էթտիք :

—Եա սէն աթըպ թութուեօրտըն
քի չէօլէ եաբարըմ պէօլէ եաբարըմ :

—Եալա՛նմըլտըմ , իշթէ եինէ չէօյ-
լէ պէօլէ պիր չէյ եաբարըմ ա՛ :

Արևելեան ժողովրդային

ԵՐԳԱՐԱՆ

Կը ծախուի բոլոր դրամառաց քով
ի գին 5 զրշ :

ԲԱՌԳՐՔՈՒԿ

Հայերենէ ի Տահկերէն և ի Գաղիերէն
Դրդ . տպագրութիւն

300է աւելի փոքրագիր երեսներէ
բաղկացեալ և 7000է աւելի գործա-
ծական և կարեւոր բառեր պարունակող
այս սիրուն բառգրքուկին վեցերորդ-
տպագրութիւնն արդէն սպառած լի-
նելով ըստ լոնդրանաց բաղմաց եօթ-
ներորդ անգամ փութացինք տպագրել
բաղմաթիւ օրինակօք , և այս անգամ
փոխանակ 5 զրուշի իւրաքանչիւր օ-
րինակն կը ծախուի և զրուշի , որ յոյժ
գիւրամատչելի գին մ'է անտարակոյս
ամեն կարգի գնողաց համար :

Կեդրոնատեղին է Գ . Պաղտատը-
եան գրատունն . կը ծախուի բոլոր դրա-
վաճառաց քով :

Գ . Պաղտատըն

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍ

Հաւագոյն բառթօնի վրայ ա-
մէն լեզուաւ կը պատրաստուի
ի գին 100 հատը 10 դհեկն
պէտք ունեցողները պէտք է
դիմեն Գ . Պաղտատըն տը-
պարան Յակոբեան խան
թիւ 13 Կ . Պոլիս :

ՏՕԳԹԻՕՐ

Օ- ԳԱԲԱՄԱՋԵԱՆ

Տօգթօր Օննիկ, Կ. Յ. Գաբա-
մաճեան էֆ. որ ուսումնասիրած է մաս-
նաւորապէս ներքին. ժողովային և կա-
նանց հիւանդութիւններն պատիւ ու-
նի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան
թէ՝ հիւանդ կ'ընդունէ՝ ամէն օր Նէնի-
Գաբու Ա.-Պոյաճըար փողոց 40 թիւ
իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չո-
րեքշաբթի և չարաթ օրերը ժամը 8նէն
վերջը Պահճէ-Գաբու Զարգեան Պօղոս
էֆէնտիի դեղարանը :

Զրի խորհրդակցութիւնը ժամը 8նէն
Պ, ամէն հինգշաբթի իւր բնակարանը և
երեքշաբթի օրերը Նսայեան Ճիւղին
էֆէնտիի դեղարանը ի Սամաթեայ :

— 276 —

— Աստուած կեանք տայ աղայիս, անունս
Մէմիշէ, հրամայեցէք անմիջապէս այս մաս-
նիչին գլուխը թռցունեմ ուսոցը վրայէն :

Նիկոլի քովը կեցող ծերունի եէնիչերին ի
լուր այս խօսակցութեան զարմանօք երկու քայլ
առաւ դէպ ի յաղթական եէնիչերին, սակայն
մէկէն ի մէկ կեցաւ և երեսին վրայ յայտնի
անձկութեան նշաններ երևիլ սկսան :

— Սմէն բան իւր կարգովը ըսաւ Գապաքճի
օղլու, նախ այդ ստորուկը հարցաւորէնք : Ո՞վ
ես դու և ինչ բան ունիս այս տեղ :

— Ես եէնիչերեաց գէշութիւն մը ընելու ե-
կած չեմ, այլ հետաքրքրութենէ մղեալ ներս
մտայ :

— Ո՞վ սովորեցոյց քեզ անցախօսը :

— Տասն և վեցերու օճաքէն գինով եէնի-
չերիէ մը իմացայ ամեն բան :

Նիկոլ այս հարցաքննութեան միջոցին գլու-
խը խոնարհած ձեռները կուրծքին վրայ բարև
բռնած, անմեղ դիմօք առջին կը նայէր :

Գապաքճի օղլուն իւր հարցաքննութիւնը
չարունակելով ըսաւ :

— Կը ճանչնաս այդ գաղտնիքը քեզ ըսող
եէնիչերին :

— Հետը բարեկամութիւն ըրած չեմ, սա-
կայն եթէ տեսնամ կրնամ ճանչնալ :

Ժամանակ վատկիլ կուզէ ըսաւ մտովին

ՀԻՍԱՐ Է ԳՕՄԲԱՆԻ

« Հիսար է Գօմբանի » նամը յըյա
Գալաթա տա թիւնէլին իթթիսա-
լինտէ մուգատտէմա վազը օլան
բարփիւմըրի թիճարէթի շիրքէ-
թի պունտան ագտէմ ֆէսիս ի-
տիլմիշ օլտուղընտան, պու տէ-
ֆու քէնտի հիսապըմա օլարագ-
եինէ Գալաթա տա թիւնէլին վէ-
էլպիսէճի Շիթայն մաղաղալարընըն
եանընտաքի Մէրթապանի սօգա-
ղընտա 17 նօմբօտա միւճէտ-
տէտէն պիր բարփիւմըրի մաղգասը
քիւշատընա մուվաֆֆազ օլուպ,
Բարիզ վէ Լօնտրանըն միւթէպէր

ֆապրիքալարընըն էն նէֆիս վէ-
էն թաղէ մալէրինի ճէլպ վէ թէ-
տարիք իթմիշ օլտուղընտան,
կէրէք թօրտան վէ կէրէք բարչա
բարչա սապուլն վէ լէվանթա վէ
էմսալի սաթըն ալմագ արղուսըն-
տա պուլընան զէվաթ իլէ միւշ-
թէրիլէրիմին քէմաֆիւսապըզ-
րաղպէթ պուեուրմալարընըն րէ-
ճա վէ քէնտիլէրինի հէր վէճհէ
մէմնուն իթմէք զայրէթինտէ
պուլունաճաղըմը արղ ու իլան է-
տէրիմ :

ԱՆՏՕՆ ՏԵՐՎԻՇ

ՏՄԹԵՈՒ Տ ՊԱՊԱԵԱՆ

Մանկաբարձ և մասնագէտ կանանց և
տղայոց հիւանդութեանց, սոյն ճիւղերն
ի Փարիզ փորձառութեամբ կատարելա-
գործած ըլլալով՝ այժմ իւր բնակութիւնը
հաստատած է ի Գատը գիւղ, Մօտա ճատ-
տէսի, Անթիպիայի դեղարանին դէմ թիւ

87 տունը ուր ամէն առաւօտ մինչև ժամ
5 հիւանդ կ'ընդունի : Ի դիւրութիւն իւր
յաճախորդաց վերոյիշեալ Տօգթօրը այցե-
ութիւնը կ'ընդունի նաեւ ամեն օր կէս
օրէն վերջը կամրջին դէմ Գիւշիւքետն եղ-
բարց դեղարանը վերի յարկ իւր սենեակը :

Զրի դարմանը կիրակի օրեր մինչև կէս
օր իւր Գատը գիւղի բնակարանը :

— 273 —

Գապաքճի օղլու անընդհատ երկու կողման
բարև տալով, բաղմոցին մէջտեղն իրեն յատուկ
Բալէն վրայ նստեցաւ իսկ Նիկոլ բաղմոցին ե-
տնի կողմն անցնելով խմբապետին քովն ոտքի
վրայ կեցաւ :

Նիկոլի ներկայութիւնը ընդհանուրին զար-
մանքը գրաւեց, սակայն Գապաքճի օղլու մի
քանի պետերու հետ քանի մը խօսք փոխանա-
կելով եէնիչերիք վերստին հանդարտեցան :

Քօանեմէկերորդ օճաղին պետ հօշակա-
ւորն Օտունճի Սիւլէյման Ժողովին նախա-
դահելով մինչդեռ կը պատրաստուէր դռըրիշ
ատենաբանութիւն մը սկսիլ, Նիկոլ Գապաքճի
օղլուին ականջին ծռելով ըսաւ :

— Տէր իմ, Ժողովին մէջ մասնիչ մը կայ :
Գապաքճի օղլու ընդոստ վեր ցատկեց նըս-
տած տեղէն :

— Ո՞րն է այդ մասնիչը :

— Վարը սիւնին ետէն մինակ նստող թխա-
դէմ եէնիչերին. կը ճանչնամ զինքը Հայ մ'էնա :

Նիկոլի ականարկած եէնիչերին Արսէնն էր,
սա Նիկոլի Գապաքճի օղլուին հետ գաղտնի
խօսիլը տեսնելով, անմիջապէս հասկըցաւ որ
զինքը կը մատնէ, տեղէն ելնելով երկու քայլ
առաւ դէպ ի դուռը, բայց շատ ուշ էր, Գա-
պաքճի օղլու Արսէնի միտքն հասկնալով մէկէն
ի մէկ գոչեց :

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

ԲԵՐԱ ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 11

Կը գտնուի

Ամեն առաւօտ, ժամը 3էն 6, կամուր-
ջին դէմ Բիւլիւքեան եղբարց Դե-
ղարանը :

Երկուշաբթի և Ուրբաթ 7էն 10 Պէյլէր-
պէյ ի Դեղարանն Շարքիյէ. Ուր-
բաթ միայն ձրի :

Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ
7էն 10, իւր բնակարանը. Հինգ-
շաբթի միայն ձրի :

Չորեքշաբթի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա.
Թրանկայի ճատտէն, Հռովմէա-
կան Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց .
Թիւ 357 տունը :

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր
հիւանդութիւններէ դատ, մասնաւոր
եղանակաւ կը դարմանէ նաև արանց
և կանանց միջանցքային և ծննդական
գործարանաց վերաբերեալ հիւան-
դութիւնները, զորօրինակ գաղականի :

ախտք, ամուրթիւն, անկարողութիւն և
այլն :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԲ

Քառամեայ Տեղեկա. Հոգարձութեան

Ս. ՓՐԿՉԻ

Աղգային Հիւանդանոցի

1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ**Ս. ՓՐԿՉԻ ԻՒՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ**

Աղգային յիսնամեայ նկարագիր

Գրեց. ԲԻԽԱՆԴ ԳԼՁԵԱՆ

Սոյն երկու հրատարակութիւնք 'ի
միասին կը վաճառին ի նպատակ Ս. Փրկչի
Հիւանդանոցին, ի դէմ մէկ քառորդ
Օսմանեան ոսկի :

ՍԵՊՈՒՀ ՏԵՍԻՐՃԵԱՆ**ՊԱՏՐԱՍՏ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ**

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ուրթան Համամ փողոց Թիւ 47

Նոր մրցում վայելուչ, Դիմացկուն
և Աժան կօշիկներու
Թէ արանց, Թէ կանանց և Թէ տղայոց
Համար .

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ ՆԻ ՏՆՕՐԵՆ

Ա. Յ. ՍԱՔԱՆԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ Ի Պ Է Ր Ե Ա Ն

Պոլիս 2ԻՇԷՊ-պազարԹիւ 23

— 274 —

— Պահապաններ, դռները գոցեցէք և մարդ-
դուրս մի թողուք, մատնիչ կայ ժողովին մէջ :

Ի լուր այս մատնիչ բառին. ժողովը վեր ի
վերոյ յուզուեցաւ, նման այն քամին որ հան-
դարտ ծովուն երեսը մէկէն ի մէկ յուզելով սեւ
գոյն մը կուտայ անոր :

Արսէն կորսուած էր, ուստի որոշեց որքան
կարելի է, սուղ զրուիլ կեանքէն և կոնակը
պատին տալով սպասեց, այս միջոցին Նիկոլի
դիւական ժպիտը տեսնողն յիշաւ պիտի սոս-
կար անկէ :

Ծերունի եէնիչերի մը միայն կարծես բոլոր
անցած դարձածէն անտարբեր, Նիկոլի քով կը
կենար :

Գապաքճը օղլու իւր մարդոց երկուքին հրա-
մայեց այն թխագէմ եէնիչերին զէնքերն առ-
նելով իւր դէմը բերել :

Արսէն տեսնելով այդ երկու եէնիչերեաց
դէպ ի իւր վրայ գալերնին, մէջքէն Եւթաշը
քաշեց :

— Զէնքերդ սուր ըսաւ եէնիչերեաց մին
խռպոտ ձայնով մը :

— Զեր մէջէն սրտոտն ով որ է թող դայ առնէ
եթէ կարող է, ըսաւ Արսէն եաթաղանը ճօճելով :

Այս յանդուգն հրաւերին վրայ քսանէն ա-
ւելի եաթաղաններ բարձրացան խեղճ Արսէնի
դիմուն վրայ, բայց նոյն միջոցին հուժկու եէ-

— 275 —

նիչերի մը որ երեսին վրայ լայն սպի մը կը կրէր
ամբողջ ճեղքելով յառաջ անցաւ :

— Այդ մատնիչն ինձ թողէք գոչեց, չըսուի
թէ քսան հոգւոյ դիմադրելէ յետոյ անձնա-
տուր եղաւ :

Եէնիչերիք երկու ախոյեաններու շուրջը կէս
բոլորակ մը կազմեցին և սոսկալի մենամարտ
մը սկսաւ :

Արսէն վերջին աստիճան քաջութեամբ ինք-
զինքը կը պաշտպանէր բայց դէմի եէնիչերին
արտասովոր կերպով կը մենամարտէր. Արսէն
կզգար թէ պիտի յաղթուէր իւր ոստիկէն. հան-
դիտական եէնիչերիք անձկութեամբ կը դիտէին
այս կատաղի մենամարտը. այս միջոցին Գապաք-
ճի օղլուն ձայնը լսուեցաւ որ կը գոչէր :

— Դեռ կը խօսեցնէք այդ շունը :

Հաղիւ թէ Գապաքճի օղլու իւր հրամանը
աւարտած էր, եէնիչերին այնպիսի ճարպի-
կութեամբ եաթաղանով իւր ոստիկէն եաթա-
ղանին հարուած մը տուաւ որ Արսէնին ձեռքէն
զէնքը թռելով, քսան քայլ անդին դետինն
ինկաւ, եէնիչերին առանց ժամանակ տալու իւր
ոստիկէն, վրան ինկաւ և ձեռներն ետին դար-
ձնելով մէկ ձեռքովը զսպեց զայն և ուղղակի
Գապաքճի օղլուն դէմը տարաւ :

— Ապրիս քաջդ իմ, ինչ է անունդ հարցուց
Գապաքճի օղլու եէնիչերին :